EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.10.2021
COM(2021) 667 final

2021/0347 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) raames vastu võetava otsuse suhtes, millega muudetakse Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli“) I, II ja IV lisa

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesoleva ettepaneku eesmärk on määrata kindlaks Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) ja selle protokollide osalisriikide 22. istungil liidu nimel võetav seisukoht seoses Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokoll“) I, II ja IV lisa muutmise otsuse kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitlev protokoll

Barcelona konventsioon ja selle seitse protokolli, mis võeti vastu Vahemere tegevuskava osana, moodustavad peamise piirkondliku õiguslikult siduva mitmepoolse keskkonnalepingu Vahemere jaoks.

Maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokoll on üks Barcelona konventsiooni seitsmest protokollist. Selle eesmärk on võtta kõik asjakohased meetmed, et vältida, vähendada ja kõrvaldada võimalikult suures ulatuses Vahemere maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saastet, vähendades protokollis loetletud mürgiseid ja püsivaid aineid ning kõrvaldades need järk-järgult. Maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokoll jõustus 1983. aastal.

Euroopa Liit on maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise (muudetud) protokolli osaline[1].

2.2. Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istung

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istungil kohtuvad ministrid ja kõrgemad ametnikud, kes esindavad kõiki Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisi.

Maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli artikli 16 kohaselt kohaldatakse käesoleva protokolli suhtes Barcelona konventsiooni sätteid, milles käsitletakse kõiki protokolle.

Vastavalt Barcelona konventsiooni artiklile 25 on Euroopa Liidul (edaspidi „EL“) oma pädevusse kuuluvates küsimustes nii palju hääli, kui mitu liidu liikmesriiki on konventsiooni ja selle ühe või mitme protokolli osalisriigid. EL ei kasuta oma hääleõigust, kui seda teevad liikmesriigid, ja vastupidi.

Barcelona konventsiooni artikli 22 lõike 3 kohaselt võetakse protokolli muudatused vastu protokolli osalisriikide kolmeneljandikulise häälteenamusega.

2.3. Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide 22. istungi kavandatav akt

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriigid kavatsevad 7.–10. detsembrini 2021 toimuval 22. istungil võtta vastu otsuse, millega muudetakse maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli I, II ja IV lisa (edaspidi „kavandatav akt“).

[1] EÜT L 322, 14.12.1999, lk 18–31.

Kavandatava akti eesmärk on võtta arvesse maismaalt lähtuvate ja maismaal toimuvate tegevustega seotud regulatiivset, teaduslikku ja tehnilist arengut, mis on saavutatud nii ülemaailmsel kui ka piirkondlikul tasandil, sealhulgas Vahemere tegevuskava kohase Barcelona konventsiooni süsteemi asjakohast arengut, pöörates erilist tähelepanu nendele arengusuundadele, mis on seotud ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi rakendamisega Vahemere hea keskkonnaseisundi saavutamiseks.

Maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli lisade muudatused on liidule siduvad vastavalt Barcelona konventsiooni artiklile 29.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Korduvalt on tunnistatud vajadust kaitsta Vahemere elurikkust ja ökosüsteeme, sealhulgas riikide jurisdiktsiooni alt välja jäävatel merealadel.

Maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli I, II ja IV lisa muudatuste eesmärk on võtta arvesse nii ülemaailmsel kui ka piirkondlikul tasandil saavutatud regulatiivset, teaduslikku ja tehnilist arengut, mis on seotud maismaalt lähtuvate ja maismaal toimuvate tegevustega. Eelkõige on kavandatavad muudatused seotud nende sektorite ajakohastamisega, mille kohta tuleb koostada protokolli I lisa kohased tegevuskavad ja meetmed; nende ainekategooriate ajakohastamisega, mis on esitatud protokolli I lisas; mitme uue elemendi tugevdamisega (nt müra ja kunstlik valgus), mida tuleb protokolli II lisa kohase loamenetluse käigus arvesse võtta. IV lisa muudatused käsitlevad säästva tarbimise ja tootmise vahendite rakendamist, eelkõige ringmajanduse lähenemisviise tootmisprotsessides.

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide 22. istungil on vaja liidu seisukohta kavandatava akti suhtes, kuna sellega muudetakse maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli lisasid, mis on liidu jaoks siduvad vastavalt Barcelona konventsiooni artiklile 29. Kuna lisade muudatustega ajakohastatakse Vahemere kaitse nõudeid, muudetakse liidu rahvusvahelisi kohustusi ja eesmärke ning parandatakse keskkonnakaitset, tehakse ettepanek, et liit toetaks kavandatud õigusakti vastuvõtmist.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise avaliku õiguse normide alusel õiguslik toime.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istung on kokkuleppeliselt, st Barcelona konventsiooniga loodud organ.

Kavandatava aktiga muudetakse Barcelona konventsiooni ühe protokolli, st maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli lisa. Selle vastuvõtmine on seega õigusliku toimega akt.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta Barcelona konventsiooni ja selle protokollide institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning ühte neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, nimelt peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav materiaalõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnakaitsega.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2021/0347 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) raames vastu võetava otsuse suhtes, millega muudetakse Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli“) I, II ja IV lisa

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu otsusega 1999/801/EÜ[2] Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsiooni (edaspidi „Barcelona konventsioon“) juurde kuuluva Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokoll“), ning see jõustus 11. mail 2008.

(2) Barcelona konventsiooni artikli 18 kohaselt võib Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istungil võtta vastu konventsiooni protokollide muudatusi.

(3) Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriigid kavatsevad 7.–10. detsembrini 2021 toimuval 22. istungil võtta vastu otsuse, millega muudetakse Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokoll“) I, II ja IV lisa, et võtta arvesse maismaalt lähtuvate ja maismaal toimuvate tegevustega seotud regulatiivset, teaduslikku ja tehnilist arengut, mis on saavutatud nii ülemaailmsel kui ka piirkondlikul tasandil.

(4) Kuna otsusega võetakse vastu maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokolli I, II ja IV lisa muudatused, mis on liidu jaoks siduvad, on vaja kindlaks määrata Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide istungil liidu nimel võetav seisukoht.

(5) Kuna I, II ja IV lisa kavandatavate muudatustega ajakohastatakse Vahemere kaitse nõudeid, mõjutatakse liidu rahvusvahelisi kohustusi ja eesmärke ning parandatakse keskkonnakaitset, tehakse ettepanek, et liit toetaks otsuse vastuvõtmist,

[2] EÜT L 322, 14.12.1999, lk 18–31.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Barcelona konventsiooni ja selle protokollide osalisriikide 22. istungil liidu nimel võetav seisukoht on toetada sellise otsuse vastuvõtmist, millega muudetakse Vahemere kaitsmist maismaalt lähtuva ja maismaal toimuvate tegevuste põhjustatud saaste eest käsitleva protokolli (edaspidi „maismaalt lähtuva merereostuse eest kaitsmise protokoll“) I, II ja IV lisa.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja